

Nytt liv ved Dødehavet

Av Svein O. Hansen, Karmsund Avis 09.11.07

Sølvi Grandhaug Larsen (47) og datteren Vibeche Nyland (22) fra Tysvær kom nylig hjem fra et helsebringende opphold ved Dødehavet - og de er begge fra seg av begeistring.

Det er knapt så de skjønner det selv, hvor bra de har fått det. Begge to har de siste årene slitt med utmattelses-sykdommen ME, og har hatt mer enn nok med bare det å stå opp om morgenen.

Nå, imidlertid er hele tilværelsen snudd opp ned. Trettheten, og motløsheten som følger i dens kjølvann er borte vekke. Nå vet de selvsagt ikke hvor lenge virkningen av oppholdet sitter i, men tall og statistikk fra dette helt spesielle helsestedet forteller at de har all grunn til å være optimister. Hver eneste dag siden hjemkomsten 13. oktober har vært som en eneste stor fest. Å kunne stå opp om morgenen og ta fatt på de daglige, trivielle gjøremål - og oppleve at kroppen lystrer - det er så fantastisk at de stadig må klype seg i armen for å sjekke om det er virkelig.

Dokumentert virkningsfull

Men - det er som regel et men som lurer i bakgrunnen. I dette tilfellet er det kostnadene. Oppholdet nede i Israel er nemlig ikke gratis. Pasientene må selv bekoste oppholdet. Og mor og datter synes det er særdeles trist at det i dagens norske velferdssamfunn ikke skal være mulig å få hjelp. Effekten og virkningen av de tre ukene oppholdet varer er nemlig dokumentert virkningsfull. Eksemplene er mange, dokumentasjonen likeså. Og stedet er da også anerkjent over hele Europa. Pasienter fra Danmark og Tyskland, for eksempel, får oppholdet dekket av staten.

Femstjerners hotell

Men uansett - om de må betale alt av egen lommebok, så er de likevel ikke i tvil om at det var verdt hver eneste krone av de 22.000 kronene det koster hver enkelt. Pasientene bor på Lot Hotel, et femstjerners hotell med en praktfull beliggenhet i vakre omgivelser. Dette er en internasjonalt anerkjent, medisinsk klinikk. Ved hotellet er det også integrert en egen norsk klinikk, The Norwegian Dead Sea Clinic. Her får man et helhetlig medisinsk behandlingsopplegg for mennesker med muskel- og skjelettlidelser, fibromyalgi og kroniske smertetilstander, revmatiske sykdommer, hudlidelser og lungesykdommer, som astma og KOLS.

Den enkeltes behov

Dødehavet ligger 420 meter under havoverflatens nivå, og klimaet her gir en spesiell helsegevinst. Området har mer enn 330 soldager og en nedbørsmengde på mindre enn 45 mm i året. Behandlingen er helhetlig og individuelt tilpasset den enkeltes behov, og den ivaretar både den kroppslige og den psykiske helsen.

«Kronisk sykdom lar seg ikke helbrede, men symptomer kan lindres og smerter dempes. I rehabiliteringen her ved Dødehavet kombinerer vi det beste fra skolemedisin og klimabehandling», heter det blant annet.

Saltholdigheten i Dødehavet er ti ganger høyere enn i vanlig sjøvann. Sjøen har heller ikke avløp, og den store fordampningen fører til at alle mineralene blir liggende igjen på bunnen. De store Dødehavsverkene helt i sør utvinner store mengder magnesium, natrium, kalsium og kalium. Luften i denne saltgropen mellom Israel og Jordan har et høyt innhold av brom og oksygen, og virker legende på mange kroniske sykdommer.

Varme svovel- og mineralbad er en viktig del av behandlingen ved dødehavsklinikken. Slike bad har en avslappende og muskelavspennende virkning.

Etter første legekonsultasjon får pasientene et individuelt tilrettelagt program som kan omfatte varme mineralske, svovelholdige bad, varme mud-innpakninger, medisinsk massasje, selvpåføring av mud på smertefulle ledd og muskler, trening i dødehavsbassenget inne - og eventuelt i varmtvannsbassenget ute - og bading med øvelser i Dødehavet.

Spare millioner

Det viser seg også at pasienter som tidligere har vært på den norske stats behandlingsreiser i Syden nå

Mor og datter Sølvi Grandhaug Larsen og Vibeche Nyland stråler om kapp. De har begge nylig vært på et tre ukers opphold ved Dødehavet. Begge har diagnosen ME, men etter oppholdet i Israel har de fått et nytt liv. Og de nyter hvert sekund.

heller velger behandling ved Dødehavet. Før avreise får alle pasienter et informasjonsskriv på norsk. Mor og datter Grandhaug Larsen og Nyland viser også til at et opphold på tre uker ved Dødehavet ikke koster mer enn fire liggedøgn på et norsk sykehus. Og her er de ved kjernen av sitt budskap; Det norske samfunnet ville nemlig spare millioner på å sende pasienter til Dødehavet. Her blir de nemlig så pass bra at de igjen kan fungere normalt, gå på jobb og ellers leve et tilnærmet normalt liv. Utgiftene kan for øvrig fradragføres i selvangivelsen.

Diagnosen

Nyland fikk diagnosen ME i 2005. Men da hadde hun allerede slitt i tre-fire år. Det ble mye fravær, både på skolen og i arbeidslivet. Det var imidlertid ingen som fant ut hva som var galt. Og den ene sykdommen avløste også den andre. Nyland ble rammet av både lungebetennelse, halsbetennelse og bronkitt. I tillegg til trettheten som hele tiden lå som en klam hånd over henne. Det ble å slite seg på jobb, de dagene hun maktet. Og ellers slite og sove seg gjennom tilværelsen. Sosial omgang med venner og kjente var det naturlig nok minimalt med. Diagnosen fikk hun stilt i Bergen, på dagen.

Moren slet i mange år med konsentrasjonen, hun glemte til stadighet og var jevnt over ør og ute av form. For fire år siden mistet hun også bevegeligheten - nesten over natten. Hun ble etterhvert også sykmeldt. Og det ble i grunnen bare verre og verre. Trettheten red kroppen som en mare, og alt var et ork. Også hun fikk stilt diagnosen i Bergen.

- Jeg ble mer og mer sengeliggende og alt var bare elendig, sier Grandhaug Larsen. Smilende.

- Nå er det bare helt uvirkelig. Å kunne stå opp om morgenen og gjøre det som andre gjør, uten å måtte legge seg nedpå - det er bare helt fantastisk.

Nå er mor og datter så glade og takknemlige at de ønsker at alle andre også skal kunne få anledning til å reise til Dødehavet. Og så håper de at den norske stat etterhvert får opp øynene for at oppholdet der nede virkelig har effekt. En veldig sterk sådan.

De kjenner da også til folk som har vært friske i flere år etter behandling ved Dødehavet.

Den som måtte ønske å få vite noe mer om opplegg og muligheter kan ta kontakt på tlf.nr. 52774092 eller 95917455.

Behandlingsformen og konseptet har eksistert i hele 30 år i Israel, den norske avdelingen der nede har eksistert i ca tre år.

Den norske gruppen som var der nede samtidig med Nyland og Grandhaug Larsen, i perioden 22. september til 13. oktober var på 25 pasienter. Fordelt på flere forskjellige sykdommer. Og etter hva de to Tysværbuene opplevde var samtlige meget godt fornøyd.